

Arviointikertomus vuodelta 2025

Kaupunginvaltuuston kokous 12.5.2026

1. Puheenjohtajan katsaus

- Tarkastuslautakunta aloitti ensimmäisen toimintakautensa aktiivisesti.
- Olemme lautakunnista pienin, joten se vaatii valituilta luottamushenkilöiltä sitoutumista toimintaan.
- Kävimme syksyllä yhteisen koulutuksen Teams:n kautta.
- Hallintokuntien toimintojen esittelyt tapahtuivat kokousten yhteydessä suunniteltujen painopisteiden osalta. Kokouksia on ollut kuusi kappaletta.
- Syyskauden tehtävänä oli Kuusamon kaupungin ja tytäryhtiöiden tilintarkastuksen kilpailutus vuosille 2026-2029.

4. Talouden analyysi

- Tarkastuslautakunta kiinnittää toistamiseen huomiota merkittävään velkamäärän kasvuun suhteessa kokonaistulojen kehitykseen. Tulokertymää vahvistettiin korottamalla tulo- ja kiinteistöveroprosentteja vuodelle 2025.
- Lainasalkun suojausaste putoaa alle 50 % vuoden 2028 aikana. Investointeja rahoitetaan velkarahalla, mikä voi johtaa siihen, että lainaa joudutaan maksamaan takaisin uudella lainalla.
- Vuonna 2025 lainaa on otettu enemmän kuin nettoinvestoinnin kustannukset ja näin tapahtuu myös suunnitelmakaudella 2026–2028 vuotta 2027 lukuun ottamatta.

6. Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutuminen

6.1 Kaupunginhallitus

- Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota toimintakatteen olennaiseen alittumiseen.

6.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että toiminnallisten tavoitteiden määrää on vähennetty ja toteutumisen arvioimiseksi on asetettu numeerisia mittareita.
- Tarkastuslautakunta suosittaa edelleen vuositavoitteiden asetantaprosessin selkiyttämistä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoitteilla ohjataan toiminnan jatkuvaan parantamiseen eli mm. lisäämään toiminnan vaikuttavuutta, tuottavuutta ja asiakaslähtöisyyttä.
- Tarkastuslautakunta huomioi varhaiskasvatuksen toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja kannustaa jatkamaan toimenpiteiden suunnitelmallista toteuttamista.

6.4 Tulevaisuuslautakunta

- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että toiminnallisten tavoitteiden määrää on vähennetty ja toteutumisen arvioimiseksi on asetettu numeeriset mittarit.
- Tarkastuslautakunta suosittaa edelleen vuositavoitteiden asetantaprosessin selkiyttämistä.
- Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoitteilla ohjataan toiminnan jatkuvaan parantamiseen eli mm. lisäämään toiminnan vaikuttavuutta, tuottavuutta ja asiakaslähtöisyyttä.
- Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota olennaiseen toimintakatteen alitukseen.
- Tarkastuslautakunta toteaa, että työttömyysaste on noussut merkittävästi ja kysyy, että miten tämä vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin?

6.5 Yhdyskuntatekniikan lautakunta

- Tarkastuslautakunta kiinnittää toistamiseen huomiota investointihankkeiden huomattavasti suunniteltua pienempään (65 %) toteutuma-asteeseen.
- Tarkastuslautakunta suosittaa antamaan selonteon toimintakertomuksessa investointisuunnitelman merkittävistä poikkeamista.
- Tarkastuslautakunta ehdottaa, että olennaiset investointien talousarviopoikkeamat vietäisiin valtuuston käsiteltäväksi hallintosäännön mukaisesti.
- Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan investointisuunnitelmaa laadittaessa olisi syytä huomioida hankkeen aikataulut ja toteutussuunnittelun mukaan muodostuvien kustannuksien tarkempi kohdentaminen toteuttamisvuosille.

7. Hyvinvointi ja terveys

- Tarkastuslautakunta suosittaa edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä panostamalla erityisesti niihin toimenpiteisiin, jotka tukevat HYTE-indikaattorien suotuisaa kehitystä.
- Tarkastuslautakunta kannustaa aktiiviseen viestintään, asettamaan hyvinvointitavoitteita sekä raportoimaan hyvinvointitavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä.

8. Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumisen arviointi

- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot:
- Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kiinteistökannan hoito on suunnitelmallista. Peruskunnostuksiin on myös satsattu ja kiinteistöstrategia sekä pitkän tähtäimen suunnitelma on päivitetty. Kaupunki on panostanut edelleen merkittävästi rakentamistoiminnan rahoitukseen.
- Tyhjät huoneistot aiheuttivat vuosina 2024 ja 2025 noin 0,8 milj. euron tulonmenetyksen, mikä on lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2023.
- Omavaraisuus on erittäin heikko (27 %).

KSAK Oy:

- Tarkastuslautakunta pitää KSAK Oy:n ja Kuusamo-opiston toimintamallin uudistamista ja toimintojen yhdistymistä hyvänä kokonaistaloudellisena ratkaisuna.
- Tarkastuslautakunta on kuitenkin huolissaan yhtiön tappiokierteen jatkumisesta.
- Käyttötalous tulisi saada tasapainoon, vaikka yhtiön tase on edelleen vahva.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:

- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että toiminnalliset tavoitteet on asetettu ja toiminnan kehittymistä seurataan myös numeerisilla tunnusluvuilla.
- Tarkastuslautakunta suosittaa kehittämään edelleen toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia sekä tavoitteiden asetantaa.
- Tarkastuslautakunta ehdottaa toistamiseen antamaan toimintakertomuksessa tiiviin yhteenvedon keskeisten hankkeiden tuloksista sekä myönnettyjen kuntarahoitusten tuella aikaansaaduista toimista.
- Tarkastuslautakunta ehdottaa, että hankkeiden vaikuttavuutta ja hankkeen lopputuotoksen edistymistä seurattaisiin myös hankkeen päättymisen jälkeen muutaman vuoden ajan.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

- Tarkastuslautakunta huomioi myönteisesti jatkuneen rippikoulun majoitusvuorokausi- sekä päiväkävijäkehityksen.
- Vuosi 2025 oli liikevaihdollisesti paras vuosi Oivangin historiassa.
- Liikevaihto kasvoi myynnin lisääntymisen myötä 1,1 % vuodesta 2024.
- Tarkastuslautakunta huomioi aktiivisen myynnin edistämisen ja kannustaa panostamaan edelleen viestintään ja systemaattiseen jälkimarkkinointiin.

9. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

- Tarkastuslautakunta toistaa suosituksensa tietosuojaan ja tietoturvan selonteon lisäämisestä toimintakertomukseen.
- Tarkastuslautakunta suosittaa toimielinkohtaisen vuotuisen sisäisen valvonnan suunnitelman laatimista esimerkiksi talousarvion laatimisen yhteydessä.

10. Henkilöstö

- Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana sairauspoissaoloissa mielenterveyden häiriöiden lisääntymistä.
- Tarkastuslautakunta kannustaa panostamaan vielä enemmän mielen hyvin voinnin ja työssä jaksamisen tukemiseen.
- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että määräaikaisten työntekijöiden osuus on vakiintunut noin 25 %:iin ja on selvästi alle maan keskiarvon (28 %).

11. Johtopäätökset

- Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kaupunkia on kokonaisuutena johdettu ja hoidettu asianmukaisesti.
- Kaupunginvaltuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin.
- Kaupunki pyrkii kasvattamaan tulokertymää panostamalla merkittävästi elinvoiman kasvuun sekä toiminnan vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastusyhteisön esitykseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä.
- Tarkastuslautakunta kiittää kaupungin henkilöstöä ja luottamushenkilöitä asukkaiden hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

Kiitos!

www.kuusamo.fi

